

Se mottakerliste

Vår referanse
201400153-3

Deres referanse

Dato
10.03.2014

Referat for møte i vannregionutvalget 7. februar 2014

Tidspunkt:	7. februar 2014, 10.30 – 15.00
Sted:	Rica Hell Hotel, møterom Hell
Tilstede:	<p><u>Fylkeskommunene:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirsti Leirtrø, Sør-Trøndelag fylkeskommune (STFK), leder for vannregion Trøndelag. 2. Bendik Eithun Halgunset, Sør-Trøndelag fylkeskommune (STFK) & rådgiver for vannregionmyndigheten i Trøndelag. 3. Solveig Skjei Knudtsen, Nord-Trøndelag fylkeskommune (NTFK). 4. Stig Roald Amundsen, Sør-Trøndelag fylkeskommune. 5. Tor Erik Jensen, Nord-Trøndelag fylkeskommune (NTFK), nestleder for vannregion Trøndelag. <p><u>Vannområdene:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Anne Haneborg, Meråker kommune (Stjørdalselva vannområde). 7. Harald Hove Bergmann, Stjørdal kommune (Stjørdalselva vannområde). 8. Arild Monsen, Snillfjord kommune (Søndre Fosen vannområde). 9. Bertil Meland, Agdenes kommune (Søndre Fosen vannområde). 10. Ida Aamold Nesset, Hitra kommune (Søndre Fosen vannområde). 11. Martin Georg Hanssen, Hemne kommune (Søndre Fosen vannområde). 12. Øyvør Helstad, Frøya kommune (Søndre Fosen vannområde). 13. Arnt Mickelsen, Namsen vannområde, leder. 14. Brit Agnes Buvarp, Grong kommune, prosjektleder for Namsen vannområde. 15. Aksel Håkonsen, Midtre Namdal samkommune (Namsen og Ytre Namsen vannområder). 16. Egil Solstad, Nærøy kommune, sekretær for Ytre Namdal, Ytre Namsen og Foldafjord vannområder. 17. Flaviu Borlea, Leka kommune (Ytre Namdal vannområde). 18. Knut Staven, Flatanger kommune (Ytre Namsen vannområde). 19. Bjørn Bakkhaug, Inderøy kommune (Inn-Trøndelag vannområde). 20. Knut Morten Husby, Steinkjer kommune (Inn-Trøndelag vannområde). 21. Linn Aasnes, Steinkjer kommune (Inn-Trøndelag vannområde), naturforvalter landbruk. 22. Mariann Hovin, Innherred samkommune (Inn-Trøndelag vannområde).

Saksbehandler: Bendik Eithun Halgunset, bendik.eithun.halgunset@stfk.no,

Postadresse:
Postboks 2350
sluppen
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Fylkeshuset
Erling Skakkesgt.14
7004 TRONDHEIM

Telefon: +47 73 86 60 00
Bankkonto: 8601.27.27277
Org.nr.: 938 634 556

E-postadresse:
Postmottak@stfk.no
Internett:
www.stfk.no

	<p>23. Odd-Robert Solvåg, Leksvik kommune (Inn-Trøndelag vannområde).</p> <p>24. Harry Lyder, Roan kommune (Nordre Fosen vannområde).</p> <p>25. Ingrid Verbaan, Bjugn kommune (Nordre Fosen vannområde).</p> <p>26. Hubertina Doeven, Midtre-Gauldal kommune (Gaula vannområde).</p> <p>27. Jan Henrik Dahl, Melhus kommune (Gaula vannområde).</p> <p>28. John Ivar Reitan, Skaun kommune (Gaula vannområde).</p> <p>29. Terje Nøst, Trondheim kommune (Gaula, Nea og Nidelva vannområder).</p> <p><u>Fylkesmennene:</u></p> <p>30. Iver Tanem, Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, miljøvernavdelingen.</p> <p>31. Leif Inge Paulsen, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, miljøvernavdelingen.</p> <p>32. Paul Arne Tilset, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, landbruksavdelingen.</p> <p><u>Regionale statlige etater:</u></p> <p>33. Arne Jørgen Kjøsnes, NVE, region Midt.</p> <p>34. Elisabeth Strandbråten Rødland, miljøkoordinator i Statens Vegvesen region midt.</p> <p>35. Håkon Gjengedal, Fiskeridirektoratet.</p> <p>36. Kari Øvrelid, NVE, regionsjef Midt-Norge.</p> <p>37. Rolf Erling Holsdal, Mattilsynet, distriktskontor for Trondheim og Orkdal.</p> <p><u>Regional referansegruppe:</u></p> <p>38. Gunnar Daniel Fordal, Stjørdalselva elveeierlag.</p> <p>39. Per Ivar Bergan, SWECO AS.</p>
Meldt frfall:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Audhild Bjerke, Plankontoret for Oppdal og Rennebu, prosjektleder for Orkla vannområde. 2. Heidi Glørstad Nielsen, Frøya kommune (Søndre Fosen vannområde). 3. Hilde Aanes, Tynset kommune (Orkla vannområde). 4. Ingrid Hjorth, Rissa kommune, prosjektleder for Nordre Fosen vannområde. 5. JM Sydskjør, Forsvarsbygg. 6. Knut Erling Flataker, Trondheimsregionens friluftsråd. 7. Kristian Tangen, LO. 8. Kristin Skei, Jernbaneverket. 9. Merete Hamborg, Stjørdal kommune (Stjørdalselva vannområde). 10. Morten Welde, Stjørdal jeger og fiskeforening. 11. Nils Henrik Johnson, Trønderenergi. 12. Rune Krogdahl, Orkla fellesforvaltning. 13. Sverre Fjellheim, Åfjord kommune (Nordre Fosen vannområde).

1/14: Velkommen og godkjenning ev. endring av referat fra møte 26. august 2013

Kirsti Leirtrø (Ap), ny leder for vannregion Trøndelag, ønsket velkommen.

Informasjon om endring av rekkefølgen på dagsorden ble gitt. Referatet følger endret rekkefølge.

Det kom forslag om å oppdatere forordet til «vesentlige vannforvaltningsspørsmål» med navn på ny leder av VRU samt påføre dato for endelig godkjenning.

Dokumentet ble endelig godkjent med endringsforslaget.

2/14: Deltakelse og medvirkning i planarbeidet

VRM viser til at deltakelse i planarbeidet er regulert etter §3-2 i plan- og bygningsloven, der det blant annet framheves at.

«[...] Alle offentlige organer har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres saksfelt eller deres egne planer og vedtak og skal gi planleggingsmyndighetene informasjon som kan ha betydning for planleggingen [...]».

Planen som skrives har status som regional plan, og dette må derfor forstås som en anledning for alle berørte parter til å ta del både i utarbeidelsen og høringen.

Grunnlagsdokumentene etter vannforskriften er levert innen fastsatte frister, men vannregionen har også valgt å åpne for innspill og deltakelse i arbeidet med utarbeidelse av planutkastet.

3/14: Grunnlaget for forvaltningsplanen

Kort repetisjon av aktuelle dokumenter etter vannforskriften:

- Vesentlige vannforvaltningsspørsmål: dokumentet ble vedtatt av VRU 26. august 2013. Endelig versjon finnes på <http://www.vannportalen.no/hoved.aspx?m=36300&amid=3645610>
- Tiltaksanalyse (vannområdevis/sectorvis): levert VRM innen utgangen av desember 2013. Tabelloversikt finnes her: <http://www.vannportalen.no/hoved.aspx?m=36300&amid=3647902>.
- Overvåkningsprogram (vannområdevis): Fylkesmennenes ansvar. Levert VRM 15. januar 2013. Under ferdigstilling. Legges på vannportalen.
- Klassifisering: fullført av Fylkesmennene medio 2013.
- Karakterisering: fullført av Fylkesmennene medio 2013.
- Pilotperiode: 4 vannområder har forvaltningsplan for 1. planperiode. Denne skal rulleres inn i kommende plan og følges opp der. Forvaltningsplaner og tiltaksprogram finnes her: <http://www.vannportalen.no/enkel.aspx?m=64146>

Øvrige regionale planer med relevans (ikke utfyllende liste):

- Interkommunal kystsoneplan i Sør-Trøndelag («Kysten er klar»)
- Marin Strategiplan Trøndelag
- Regional plan klima og energi Sør-Trøndelag
- Fylkeskommunale planer med innvirkning på forvaltningsplanen
- Vindkraft?
- Regional planstrategi for Sør-Trøndelag 2012 – 2015
- Regional planstrategi for Nord-Trøndelag 2012 – 2016
- Veiplaner/felles transportplan Midt-Norge

Fylkeskommunene kvalitetssikrer denne lista.

Nasjonale føringer med relevans (ikke utfyllende liste):

- **Vannressursloven** omhandler bruk og forvaltning av vassdrag og grunnvann, og omhandler rådighet over vannressurser samt konsesjonsordning der tiltak kan forvolde skade eller ulempe. Vannforskriften er hjemlet i denne loven.
- **Naturmangfoldsloven**. Både naturmangfoldloven og vannforskriften tar utgangspunkt i en økosystembasert forvaltningsmodell. Stiller krav om kunnskap og miljøhensyn, og tegner opp krav om miljøkvalitetsnormer. Vannforskriften definerer og samordner.
- **Fremmede arter i Norge - med norsk svarteliste 2012**. Dette er en oversikt over artsdatabankens vurdering av økologisk risiko knyttet til fremmede arter i norsk natur. Svartelistede arter inngår som vurderingsgrunnlag etter vannforskriften.

4/14: Forvaltningsplanens status som regional plan

Forvaltningsplanen gir klare regionale og statlige føringer til kommunene i vannregionen.

- Godkjente regionale vannforvaltningsplaner skal legges til grunn for regionale organers virksomhet og for kommunale og statlige organers planlegging og virksomhet i vannregionen.
- Forvaltningsplanen gir klare regionale og statlige føringer til kommunene i vannregionen og skal bidra til å samordne og styre arealbruken på tvers av kommune- og fylkesgrensene. Dersom en kommune i sin arealplanlegging fraviker miljømålene som er satt i den regionale vannforvaltningsplanen gir det grunnlag for å fremme innsigelse til de aktuelle arealplanene.
- Vedtak om gjennomføring av de tiltakene som inngår i tiltaksprogrammet treffes av ansvarlig myndighet etter relevant lovgivning. Godkjent regional plan vil inngå i grunnlaget for sektormyndighetens saksbehandling.
- I sektormyndighetenes saksbehandling vil det bli foretatt ytterligere avklaringer og konkrete vurderinger av fordeler og ulemper ved de enkelte tiltak før endelig beslutning om tiltaksgjennomføring blir tatt. Her vil det også legges vekt på andre hensyn enn de som er vektlagt i planene. Sektormyndighetene har derfor adgang til å fatte vedtak som ikke er i samsvar med planen.
- Dersom det i oppfølgingsarbeidet blir aktuelt å fravike den godkjente planen, skal vedkommende myndighet sørge for at vannregionmyndigheten er informert. Årsaken til at planen er fraveket må beskrives ved rapportering av tiltaksgjennomføring og ved neste revisjon av planen.

Spørsmål fra salen:

1. Hva blir konsekvensen hvis det siste punktet ikke blir innfridd?

Vanndirektivet (EUs rammedirektiv for vann) er formelt innlemmet i EØS-avtalen og trådte i kraft 1. mai 2009. Fra dette tidspunktet ble Norge forpliktet til å gjennomføre direktivet. Vannforskriften er det norske juridiske virkemidlet for å gjøre dette. Miljøverndepartementet er ansvarlig departement for gjennomføringen av vanndirektivet i Norge, og rapporterer til ESA.

Om siste punkt ikke innfris rapporteres dette inn til ESA (EFTA-domstolen), og sanksjoner mot Norge kan følge. Det finnes ingen direkte sanksjonsmulighet overfor sektormyndigheter som ikke følger opp sine forpliktelser.

2. Hva gjør man dersom man vet man ikke har økonomi til å gjennomføre tiltakene?

Det er anledning til å be om ei tidsutsettelse for gjennomføring av tiltak i konkrete vannforekomster (inntil 12 år), men ikke anledning til å søke om varige unntak fra miljømålene.

3. Hvilken påvirkningsmulighet på det framlagte forslaget har egentlig fylkestingene?

VRM har bedt om svar fra Miljødirektoratet. Ettersendes når det kommer.

4. Må det gjøres identiske vedtak i begge fylkene?

I utgangspunktet forutsettes dette, men VRM har bedt om utdypende svar fra Miljødirektoratet. Ettersendes når det kommer.

5. Vannforekomster som f.eks. er lagt i rør eller kanaliserte i jordbruksområder har ikke blitt satt som sterkt modifiserte. Burde de bli det? Er vi i stand til å få til en god tilstand her?

Miljødirektoratet sier at de ikke har noe godt svar for denne typen vannforekomster enda. Ei grunnvannsgruppe er nedsatt og skal også svare på dette spørsmålet – ikke mottatt svar enda.

Miljødirektoratet sier videre om sterkt modifiserte forekomster (SMVF) at disse skal fastsettes av VRU, med egne miljømål. Målet vurderes for hver enkelt forekomst. Veileder for dette arbeidet kom i januar (<http://www.vannportalen.no/oversikt.aspx?m=42591>, nederst til høyre).

Det som skiller SMVF fra naturlige forekomster er at disse har fått omfattende hydrologiske og/eller morfologiske endringer som følge av samfunnsnyttige formål, altså fysiske endringer/inngrep. Dette gjelder også vannforekomster i jordbrukslandskapet. I SMVF-forekomster skal VRU sette egne, tilpassede miljømål ut fra de betingelsene som finnes i forekomsten (godt økologisk potensial). Vi skal gjøre «så godt vi kan».

Miljømålet kan ikke senkes med mindre det ligger ei nasjonal føring bak. Varige unntak blir ikke godkjent.

Se også AU-møtereferat fra 7. mars -14 for framgangsmåte for fastsetting av SMVF og tilhørende miljømål i Trøndelag.

5/14: Hva skal planen inneholde?

VRM understreker at riktig veiledning med mal for planarbeidet nå finnes på <http://www.vannportalen.no/hovedEnkel.aspx?m=43081>. Malen finnes på side 29-30, og viser felles

struktur for alle vannregionenes planer.

Planen blir et oversiktsdokument på regionalt nivå. Både beslutningstakere og publikum er målgruppe, ergo er det viktig at språket blir tilgjengelig for alle.

6/14: Fra tiltaksanalyser til regionalt tiltaksprogram

a. Informasjon om tiltaksanalysene

Tiltaksanalysen er en faglig vurdering av hvilke tiltak som må gjennomføres for at miljømålene for vannforekomstene i et vannområde skal nås.

Den tar utgangspunkt i hva som påvirker vannmiljøet, måler effekten av denne påvirkningen, og foretar en faglig vurdering/rangering av relevante tiltak som trengs å gjennomføres. Tiltaksanalysene omfatter alle vannforekomster som står i risiko (www.vann-nett.no/saksbehandler). VRM har tilbudt alle vannområder/kommuner opplæring i hvordan dette kan løses, og besøkt alle vannområdene samt 11 enkeltkommuner med dette som hensikt i løpet av 2013.

Alle myndigheter har blitt bedt om å levere tiltaksanalysen innen 15.11.2013, og pr. dato har VRM Trøndelag mottatt svar fra 42 kommuner (av 48), og 5 regionale statlige etater (av 9), samt fra fylkeskommunene og fylkesmennene. Et fåtall kommuner har behandlet analysene politisk.

Generelt: svært mange har levert så grunnlaget vårt er bra. VRM ser også at det trengs en bedre mal som tydeliggjør hva som trenger å inngå i analysen til senere. En prioriteringsdebatt ser også relevant ut.

b. Utarbeidelse av tiltaksprogram

Tiltaksanalysene skal settes inn i et regionalt tiltaksprogram som oppsummerer alle relevante tiltak og typer av tiltak for å oppfylle miljømålene etter vannforskriften (generelt: god økologisk/kjemisk tilstand).

Programmet skal ikke behandles i fylkestinget, men av VRU. Aktuell tiltakshaver og ansvarlig myndighet skal angis. Vi forventer at dette blir mye arbeid, og det er viktig med god involvering av berørte aktører.

Programmet grupperer tiltak etter påvirkningene som framkommer av Vann-Nett. Det skal framgå:

- Påvirkningens utbredelse i regionen (henvis til vesentlige vannforvaltningsspørsmål).
- Aktuelt virkemiddel (administrativt, økonomisk, juridisk).
- Klimaendringenes forventede påvirkning på tiltakene.
- Aktuell tiltakshaver og ansvarlig myndighet skal angis.
- Konkret oversikt over antall/type tiltak (tabell).
- Forslag til tiltaksovervåking (om aktuelt).
- Spesielle tiltak for SMVF (om aktuelt).

Vannregionen med AU og VRU har ansvar for denne oppgaven. Sektorenes skjønnsrom og ansvar for gjennomføring innen sine ansvarsområder skal ikke berøres eller begrenses.

Mal og veiledning for tiltaksprogrammet finnes her:

<http://www.vannportalen.no/hoved.aspx?m=58973>

Tiltaksprogrammet følger planperioden til forvaltningsplanen. Sammendrag av programmet vil følge høringa av forvaltningsplanen. Tiltaksprogrammet vedtas av VRU under møtet i Trondheim 23. mai.

For vannområdene som inngikk i pilotperioden finnes tiltaksprogrammene her:

<http://www.vannportalen.no/enkel.aspx?m=64146>. Disse skal rulleres inn i det kommende programmet.

7/14: Fylkesmennene informerer om overvåkningsprogrammet

- a) Sør-Trøndelag: se vedlagt kopi av presentasjonen.

Programmet er laget i tråd med den bestillingen som kom fra sentrale myndigheter, og dekker all overvåkning i alle vannområdene fram til utgangen av kommende planperiode. Detaljert og kostnadsberegnet ut fra veiledninger fra Miljødirektoratet.

Kommentarer:

- Flott at plandokumentet er laget i tråd med bestillingen (omfattende).
- Lager vi noe som vi ikke kan gjennomføre? Er det realistisk å klare å oppfylle alle mulige overvåkninger?
- Skal være en rød tråd gjennom vannforvaltninga. Vi skal prioritere der vi tror vi får mest effekt.
- Dette åpner en større politisk debatt – vi må svare på oppdraget og peke på hva som er viktig/riktig å gjøre.
- Blir det ressurser igjen til å gjøre tiltak når vi skisserer å anvende så mye på overvåkning?

- b) Nord-Trøndelag:

Kommentarer:

- Bruk av terskelindikatorer for elver, f.eks. elvemusling. Dette er godkjent som parameter. Billig og enkel måte å overvåke på.
- Kutte ut vannprøver? Fokuserer på biologien (fisk, bunndyr osv).
- Må se på kostnadseffektive måter å drive overvåking.
- Plukker ut representative vannforekomster. Vi kan ikke overvåke alt.

Det bør avholdes et møte mellom FM i ST og NT og administrasjonen i begge fylkeskommunene for å utarbeide en felles framstilling.

Vannområdene (og / eller kommunen) må gjerne komme med innspill til overvåkingsprogrammene. VRM gjør dem tilgjengelig på nettsidene.

8/14: Framdriftsplan og frister nasjonalt, regionalt og lokalt

Se vedlagt kalender for perioden fram til 1.juli. Møteplan framgår av denne. Framstiller arbeid med planutkast, planlagt behandling i fylkene, vedtak av høringsdokument i VRU og fylkesråd/fylkesutvalg, før endelig vedtak i fylkesting i løpet av 2015. Ny planperiode går fra 2016-2021.

Kommentarer / utfyllende opplysninger:

- Orientering om grensesamarbeid med Sverige. Møtet ble avholdt 4.-5. mars, og planutkast er stort sett klart. Lierne kommune deltok. Utkast til tekst i forvaltningsplanen for grenseområdene er vedlagt (svensk versjon).
- Det er satt av tid for lokale møter i mars ved behov. Vær oppmerksom på disse datoene, og ta kontakt med VRM om dette ønskes. Fortrinnsvis for å diskutere og avklare innhold i planutkastet samt tiltaksprogrammet.
- Unødvendig å ha med FT-datoer som ikke er relevant for arbeidet. Dette har blitt endret i vedlagte versjon.
- Bør det avholdes et lokalt møte om laks i Namdalen? Møte blir hos KLV i Namsos den 8. april. Innkalling har gått ut til aktuelle mottakere i uke 11.

9/14: Evt.

VRM oppfordrer alle til å sende bilder som kan brukes i forvaltningsplanen. Vi vil i så fall ha dem tilsendt med tittel og navn på fotograf.